

18.03.2011.

Кж1 По2 1/11

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 По2 1/2011
Дана 18.03.2011. године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић – Дичић, председника већа, Синоше Важића, Соње Манојловић, мр Сретка Јанковића и Омера Хаџиомеровића, чланова већа, уз учешће вишег судијског сарадника Росанде Џевердановић-Савковић, као записничара, у кривичном поступку против окривљеног АА, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, одлучујући о жалби браниоца окривљеног АА, адвоката АО, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К.По2-40/2010 од 01.11.2010. године, у јавној седници већа одржаној дана 19. марта 2011. године, у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине Снежане Станојковић и браниоца окривљеног АА, адвоката АО, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба браниоца окривљеног Станка Вујановића, а пресуда Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К.По2-40/2010 од 01.11.2010. године, ПОТВРЂУЈЕ.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К.По2-40/2010 од 01.11.2010. године, окривљени Станко Вујановић оглашен је кривим због извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, па му је претходном применом наведеног законског прописа и чланова 5, 33, 48, 41 КЗ СРЈ утврђена казна затвора у трајању од девет година, те је на основу члана 49 КЗ СРЈ узета као утврђена казна затвора у трајању од двадесет година на коју је оптужени осуђен правноснажном пресудом Окружног суда у Београду КВ.бр.4/06 од 12.03.2009. године, па је применом члана 48 и 50 КЗ СРЈ осуђен на јединствену казну затвора у трајању од двадесет година у коју му се урачунава време проведено у притвору од 23.03.2003. године, као и време до сада проведено на издржавању казне по пресуди Кв.бр.4/06 од 12.03.2009. године, почев од 28.04.2009. године. Истом пресудом, одређено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, а оштећена СС је упућена на парницу ради остваривања имовинско правног захтева.

Против наведене пресуде благовремено је жалбу изјавио бранилац окривљеног, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368 став 1 тачка 11 ЗКП-а, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања из члана 370 став 1 ЗКП-а, и повреде кривичног законика из члана 369 став 1 тачка 1 и 4 ЗКП-а, са предлогом да другостепени суд побијану пресуду укине у целости, те врати првостепеном суду на поновно суђење.

Тужилац за ратне злочине је у поднеску Ктрз бр. 3/09 од 29.12.2010. године, предложио да се жалба браниоца окривљеног, против првостепене пресуде Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине, одбије као неоснована.

Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, одржао је јавну седницу већа у складу са одредбом члана 375 став 1 ЗКП-а, у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине Снежане Станојковић и браниоца окривљеног Станка Вујановића, , на којој је размотрио списе предмета, па је након разматрања навода жалбе и мишљења Тужиоца за ратне злочине, као и објашњења навода жалбе које је дао бранилац окривљеног, те након што је побијану пресуду испитао у границама прописаних одредбом члана 380 ЗКП-а, нашао:

- жалба је неоснована.

Првостепеном пресудом, као и поступком који јој је претходио, нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка, нити је на штету окривљеног повређен кривични закон, на које повреде, Апелациони суд у Београду, као другостепени, у смислу одредбе члана 380 став 1 тачка 1 и 2 ЗКП, пази по службеној дужности.

Жалбом браниоца окривљеног побија се првостепена пресуда због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368 став 1 тачка 11 ЗКП-а, тако што се истиче да је изрека пресуде неразумљива, јер се не види у каквом је субјективном и објективном односу окривљени према последицама бацања бомбе од стране НН лица у подруму, те да је првостепени суд био дужан да у изреку првостепене пресуде унесе све чињенице и околности која чине обележја кривичног дела, као и околности које се односе на статус мушкараца, покојних СС1 и СС2.

Међутим, Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, налази да су напред изнети жалбени наводи неосновани, с обзиром да је изрека првостепене пресуде јасна и разумљива, да садржи све чињенице и околности од којих зависи примена закона, па је са тим у вези неоснован навод у жалби да се из изреке не види субјективан и објективан однос окривљеног према последицама бацања бомбе, имајући у виду да се окривљеном то и не ставља на терет, већ лишавање живота СС1 и СС2 ватреним оружјем, док је навођење бацања бомбе од стране униформисаног и наоружаног НН лица, којом приликом су страдала два лица, а једно задобило тешке телесне повреде опасне по живот, у функцији описа догађаја. Такође, у изреци првостепене пресуде наведено је да је окривљени према лицима која не учествују непосредно у непријатељствима, или су престала да учествују у непријатељствима, вршио убиства, па је тиме, у изреци, управо конкретизовано својство горе наведених мушкараца СС1 и СС2, као цивилног становништва.

Неоснован је и жалбени навод да првостепени суд није навео одлучну чињеницу, битну за правилну примену међународних одредби, да се све дешава за време борбене акције у функцији деблокаде касарне ЈНА, а ово из разлога што је првостепени суд у образложењу своје одлуке навео да је из изведених доказа утврђено да се дана 14.09.1991. године у Вуковару одвијала акција деблокаде касарне ЈНА и између кога су се борбе одвијале, те да је у току био оружани сукоб на простору Републике Хрватске, која се тада налазила у саставу бивше СФРЈ, а који није имао карактер међународног сукоба. У сваком случају, радње описане у изреци првостепене пресуде предузете су у време тј. у току оружаног сукоба, од стране окривљеног који је био борац, припадник једне стране у сукобу, чије је дело зависило од контекста оружаног сукоба, чиме су испуњени услови за примену међународног хуманитарног права, које предвиђа правила којих су дужне да се придржавају стране у међународном тј. унутрашњем оружаном сукобу.

Имајући у виду изнето, првостепена пресуда је како у изреци, тако и у образложењу, јасна и разумљива, те су дати разлози о одлучним чињеницама, како је окривљени Станко вујановић извршио кривично дело за које је оглашен кривим и које је радње предузео приликом извршења истог, а такође се из изнетих разлога види који докази потврђују одлучне чињенице везане за извршење кривичног дела и како је првостепени суд ценио изведене доказе и одбрану окривљеног, а што је у све у складу са садржином доказа на којима се заснива одлука првостепеног суда.

Даље, неосновано се првостепена пресуда жалбом браниоца побија и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, уз истицање да нема поузданог доказа да је окривљени наведеног дана био у кући СС, оспоравајући у суштини оцену исказа ове оштећене, дат од стране првостепеног суда, као и да нема доказа да су СС1 и СС2 баш на том месту убијени.

Ово из разлога, што је, према оцени овога суда, првостепени суд чињенично стање у потпуности и правилно утврдио из свих изведених и правилно цењених доказа, како појединачно, тако и у њиховој међусобној повезаности, те у склопу одбране окривљеног, дајући за своје чињеничне и правне закључке довољно јасне и аргументоване разлоге, које у свему као правилне прихвата и веће овога суда.

Наиме, правилно је поступио првостепени суд када није прихватио део одбране окривљеног, да је он учествовао у акцији у улици Светозара Марковића и да није био у улици Другог конгреса КПЈ, која се налази у другом делу града, с обзиром да је првостепени суд несумњиво утврдио, из исказа сведока СС3 и оштећене СС, где су се критичног дана водиле борбе, те да је ТО ушла у насеље Други конгрес. Сведок СС3, који је иначе командовао групом која је била у акцији тога дана 14. септембра 1991. године, је навео да се акција одвијала у улици Светозара Марковића, да је ТО ушла у насеље Други конгрес које се налази одмах поред и на правцу на коме су се кретали у акцији, па је овакав исказ у сагласности са исказом оштећене која је објаснила да је њена улица Другог конгреса, паралелна са улицом Светозара Марковића и да се преко дворишта и башти, може ући у дворишта која припадају кућама у другој улици.

Према налажењу Апелационог суда, правилно је првостепени суд, исказ оштећене СС, прихватио у потпуности као искрен, доследан и убедљив, а из кога је утврдио да је у подруму где су се склонили она и њен сада покојни супруг СС1, као и сада покојни СС2 и СС5 и покојна СС6, ушао окривљени Станко Вујановић са НН војником, који је уз претњу оружјем наредио њеном мужу и покојном СС2 да изађу, одвео их у простор гараже и са више хитаца из ватреног оружја лишио их живота.

Оштећена СС, од раније добро познаје окривљеног Станка Вујановића, као и његову породицу, па је и описала како је у то време изгледао, те је у свим својим исказима, као и приликом суочења са окривљеним, била доследна да је управо он одвео њеног мужа и Адама, да је рекао да младу жену не дирају, да је оставе, а и његов глас познаје од раније, односно са њим је и раније разговарала, након чега су се чули пуцњи.

У вези са напред наведеним је и жалбени навод који се односи на тврдњу да оштећена из подрума у којем се налазила није могла да види то што је у свом исказу навела. Међутим, Апелациони суд је овај жалбени навод оценио као неоснован, с обзиром да је оштећена приликом испитивања сачинила скицу и објаснила да је у ходнику постојао прозор димензија 80 x 60cm, кроз који је допирало светло, и на којем није било врећа са песком. Видела је окривљеног када је ушао у просторију, а то је могла захваљујући прозору у ходнику, а и догађај се одиграо по дану, дневно светло је допирало у ходник. Такође је објаснила да подрум није укопан у земљу, већ се ради о сутерену, а прозор у ходнику је већих димензија и на вишем нивоу од прозора у подруму, па је омогућавао да се све добро види. Као неоснован је оцењен и навод у жалби браниоца да нема довољно доказа да су Адам и Иван на том месту страдали. Ово из разлога што је из исказа оштећене несумњиво утврђено да су критичном приликом ушле у кућу само две особе, окривљени Станко Вујановић и један НН војник, а време од када је окривљени извео њеног мужа и Адама и одвео их у гаражу, па до момента када је чула хице, било је веома кратко.

Исказ оштећене, као и материјални докази, и то налаз и мишљење судског вештака о врсти, тежини и механизму настанка повреда, као и писмена документација која се односи на идентификацију и проналажење тела, у међусобној вези чине једну логичну целину, те несумњиво указују да се догађај одиграо на начин како је то описано у изреци првостепене пресуде.

У односу на одлучну чињеницу да су два лица која су критичном приликом лишена живота и то СС1 и СС2, цивилна лица, жалбом браниоца се истиче да у првостепеној пресуди ова одлучна чињеница није јасно опредељена у погледу ове околности. Насупрот овим жалбеним наводима Апелациони суд налази да је првостепени суд несумњиво утврдио да су лица СС1 и СС2, који су критичном приликом убијени, као и СС5 и СС6, те и СС која је тешко телесно повређена, били цивили. Наиме, покојни СС2, рођен _ године, СС5 рођена _ године и СС6 рођена _ године, била су лица старије животне доби, која су се склонили у подрум куће породице ССп, да би се заштитила од борби, те с обзиром да се ради о лицима која нису учествовала у непријатељствима, иста су уживала заштиту коју гарантује IV Женевска конвенција и II Допунски протокол.

Стоји чињеница да је покојни СС2 био припадник ЗНГ-а, што је суд утврдио на основу потврде Министарства одбране Републике Хрватске – Управа за одбрану Вараждин – Одјел за СКРБ ХВ од 21.02.1997. године, те исказ оштећене СС која је навела да се њен муж добровољно пријавио и добио задатак да повремено, ноћу, чува стражу на заклонима од песка који су били постављени испред њихове куће, на улици. Оружје је узимао и враћао када заврши стражу, а у кући нису имали оружја. Тога дана, када је убијен, није био на задатку, није био у униформи, нити је имао оружје, а утрчао је у подрум петнаест минута после ње и покојне СС5. С обзиром на изнето, правилан је закључак првостепеног суда да је покојни СС1, имајући у виду одлучне чињенице да је критичног дана био у цивилној одећи, без оружја, те да није учествовао у борби, већ се напротив од ње склонио у подрум, уживао заштиту предвиђену заједничким чланом 3 Женевске конвенције, који као најопштији штити сва лица која непосредно не учествују у борби, и истовремено забрањује свако самовољно лишење живота.

Имајући у виду изнето, уз чињеницу да СС1 у релевантно критично време, није био активно и директно укључен у непријатељства, у контексту којих је кривично дело почињено, то је он, по налажењу Апелационог суда, уживао заштиту забрана садржаних у заједничком члану 3 Женевских конвенција из 1949. године.

Имајући у виду да су све одлучне чињенице правилно и потпуно утврђене, по оцени Апелационог суда, првостепени суд је правилно извео закључак о правној оцени и радњи окривљеног Станка Вујановића, те је правилно одлучио о његовој кривици и правном квалификацијом из члана 142 став 1 КЗСРЈ, правилно је примењен закон, јер се у радњама окривљеног стичу како објективна, тако и субјективна обележја кривичног дела за које је оглашен кривим, па је стога жалбени навод браниоца окривљеног да су погрешно примењене одредбе материјалног права, оцењен као неоснован.

Такође, неоснован је и навод у жалби да првостепени суд није решио, нити пружио јасан став у погледу одредбе у стицају, а ово имајући у виду да је првостепени суд извршио увид у списе предмета К.В.бр.4/06 Окружног суда у Београду – Веће за ратне злочине, из којих произилази да се у том случају ради о радњама које су извршене после догађаја који је предмет овог кривичног поступка, те да се ради о кривичном делу извршеном над ратним заробљеницима, док је окривљени у овом кривичном поступку оглашен кривим због кривичног дела против цивилног становништва, па се дакле ради о два различита, иако истородна кривична дела.

Испитујући првостепену пресуду у делу одлуке о кривичној санкцији, а у смислу одредбе члана 383 ЗКП-а, Апелациони суд налази да је првостепени суд одлучујући о врсти и висини казне коју окривљеном треба изрећи, имао у виду све околности из члана 41 КЗ СРЈ које су од утицаја на одмеравање казне. Од отежавајућих околности на страни окривљеног суд је ценио чињеницу да су живота лишене две особе, као и да је окривљени раније осуђиван, а што је утврђено из извештаја из КЕ Републике Хрватске, Министарства правосуђа, Управа локалне самоуправе, Управа за казнено право – Одјела за казнене евиденције од 18.08.2002. године. Као олакшавајуће околности првостепени суд је ценио породичне прилике окривљеног, тј. да је ожењен и отац двоје деце, жаљење које је изражавао током поступка због страдања становништва у свом граду Вуковару и недаћа које су задесиле припаднике свих националности. Имајући у виду све утврђене олакшавајуће и отежавајуће околности, као и околности под којима је дело извршено, правилно је првостепени суд окривљеном утврдио казну затвора у трајању од девет година, налазећи да је иста сразмерна степену кривице окривљеног. С обзиром да је окривљени правноснажном пресудом Окружног суда у Београду – Веће за ратне злочине К.В.4/06 од 12.03.2009. године осуђен на казну затвора у трајању од двадесет година, то је правилно првостепени суд поступио када је наведену казну узео као утврђену, па окривљеног применом члана 48 КЗ СРЈ осудио на јединствену казну затвора у трајању од двадесет година, те применом члана 50 КЗ СРЈ у казну урачунао време које је окривљени провео у притвору и на издржавању казне.

И по оцени Апелационог суда, овако изречена казна је адекватна тежини извршеног кривичног дела, степену кривице окривљеног и иста је нужна да се у оквиру опште сврхе изрицања кривичних санкција оствари сврха кажњавања.

Из изнетих разлога, Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, на основу члана 388 ЗКП-а, донео је одлуку као у изреци пресуде.

Записничар Председник већа – судија
Росанда Џевердановић-Савковић Радмила Драгичевић-Дичић

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Светлана Антић